

de economische veerkracht binnen de Europese Unie. Daarnaast streeft de Commissie naar het verminderen van administratieve lasten en het vereenvoudigen van EU-regelgeving.

Het werkprogramma bestaat uit:

- Een mededeling met als titel 'Een sterkere, eenvoudigere en snellere Unie'
- Bijlage I: Nieuwe initiatieven (45)
- Bijlage II: Jaarlijks plan voor evaluaties en geschiktheidstoetsen
- Bijlage III: Voorstellen in behandeling
- Bijlage IV: In te trekken voorstellen
- Bijlage V: Voorgenomen intrekkingen

Het Departement Kanselarij & Buitenlandse Zaken (hierna: “DKBUZA”) startte na de publicatie van het werkprogramma voor 2025 het ambtelijk proces via het Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden (hierna: “SOIA”) waarbij uiteindelijk 15 initiatieven als prioritair voorgesteld werden.

2. INHOUD

A. SAMENVATTING VAN DE COMMISSIEVOORSTELLEN

De Commissie legt in haar mededeling inzake het **Commissiewerkprogramma 2025** 'Een sterkere, eenvoudigere en snellere Unie' de nadruk op concurrentiekracht, administratieve vereenvoudiging en strategische investeringen. De Commissie streeft ernaar de administratieve lasten met 25% te verlagen, en zelfs met 35% voor kmo's, door middel van een eerste "Omnibus vereenvoudigingspakket" dat zich richt op duurzame financieringsrapportage, due diligence en taxonomie. Er is ook aandacht voor digitalisering en strategische investeringen in sectoren die cruciaal zijn voor de toekomst van de Unie. Een ander belangrijk punt in het programma is de evaluatie van bestaande regelgeving, waarbij de Commissie zich richt op het uitvoeren van geschiktheidstoetsen en het aanpassen van wetgeving waar nodig.

Het volledig werkprogramma voor 2025 is opgebouwd rond 7 kerndoelstellingen:

1. Duurzame welvaart en concurrentievermogen

Europa wordt geconfronteerd met belangrijke uitdagingen zoals stijgende energiekosten, oneerlijke concurrentie en een beperkte toegang tot kapitaal. Het Competitiviteitskompas zal de Europese strategie sturen, met de Strategie voor de Interne Markt als centraal onderdeel, gericht op het vergemakkelijken van grensoverschrijdende handel en het elimineren van belemmeringen voor EU-bedrijven. Er komt speciale aandacht voor startups en scale-ups, met voorstellen voor een Innovatiewet en een vereenvoudigd juridisch kader. De Clean Industrial Deal ondersteunt industrieën in hun decarbonisatie en versterkt de concurrentiekracht door hernieuwbare energie en circulaire economie te bevorderen. Het Chemische Industrie Pakket zal tegelijkertijd de wetgeving moderniseren om zowel de veiligheid en duurzaamheid van chemische stoffen te waarborgen als innovatie en concurrentievermogen in de sector te bevorderen. Er wordt gewerkt aan de integratie van energie-infrastructuur en het beëindigen van Russische energie-invoer. Daarnaast wordt de digitale infrastructuur versterkt via de Digitale Netwerken Wet (Digital Networks Act), met focus op artificiële intelligentie en quantumtechnologie. De Commissie zet ook in op ruimtevaart en de Europese Zakenportefeuille (European Business Wallet) om de digitale economie te stimuleren.

2. Defensie en veiligheid

Geopolitieke gebeurtenissen tonen opnieuw de noodzaak aan om de Europese veiligheid te versterken. De oorlog in Oekraïne maakt duidelijk dat Europa in staat moet zijn zichzelf te verdedigen.

////////////////////////////////////

Daarom wordt gewerkt aan een Europese Defensie Unie, met meer investeringen in defensiecapaciteiten. De Strategie voor Paraatheid van de Unie (Preparedness Union Strategy) zal Europa helpen om beter voorbereid te zijn op grensoverschrijdende bedreigingen. Dit omvat onder andere de Kritieke Medicijnen Wet (Critical Medicines Act) om de afhankelijkheid van cruciale medicijnen te verminderen. De Europese Strategie voor Interne Veiligheid richt zich op betere bescherming tegen veiligheidsdreigingen, waaronder illegale wapenhandel en cyberdreigingen. Op vlak van migratie zal de EU haar inspanningen intensiveren om het Pact voor Migratie en Asiel te implementeren, met focus op een stevige en eerlijke benadering van grensbeveiliging, snelle asiel- en terugkeerprocedures en samenwerking met derde landen.

3. Ondersteuning van mensen, versterking van onze samenlevingen en het sociaal model

De Commissie richt zich op het versterken van sociale rechtvaardigheid en het waarborgen van een eerlijke transitie, waarbij de kansen van de groene en digitale transitie benut worden. De Europese Pilaren van Sociale Rechten zullen verder geïmplementeerd worden via een nieuw actieplan met de doelstellingen voor 2030. Daarnaast wordt een Nieuw Pact voor Sociale Dialoog gesloten met vakbonden en werkgevers, en wordt de jeugdparticipatie in beleidsvorming versterkt. Met de Unie van Vaardigheden (Union of Skills) richt de Commissie zich op het dichtens van vaardigheden- en arbeidstekorten door middel van onderwijs, training en levenslang leren, terwijl er gewerkt wordt aan kwaliteitsvolle banen met goede arbeidsomstandigheden. Tot slot wordt er ingezet op consumentenbescherming met een nieuw actieplan voor 2025-2030, dat een evenwichtige aanpak biedt voor de bescherming van consumenten zonder bedrijven te overbelasten.

4. Het behoud van onze levenskwaliteit: landbouw, voedselzekerheid, water en natuur

Europa heeft een veilige en betaalbare levering van lokaal voedsel nodig, geproduceerd op een duurzame manier, met eerlijke inkomens voor boeren en bescherming van onze natuurlijke omgeving. Met de Visie voor Landbouw en Voedsel wil de Commissie zorgen voor een stabiel kader en een langetermijnperspectief voor alle actoren in de voedselketen, zoals boeren en kmo's. De oceanen en zeeën zijn essentieel voor Europa's welvaart en klimaatregulatie. Het Oceanenpact zal een referentiekader voor oceaانب beleid creëren en een uitgebreide benadering vastleggen. Duurzaam waterbeheer is cruciaal gezien de impact van klimaatverandering. De Commissie zal een bron-tot-zee (source-to-sea) benadering toepassen om waterbronnen te beschermen, schaarste en vervuiling aan te pakken, en de competitiviteit van de waterindustrie te versterken.

5. Onze democratie beschermen, onze waarden handhaven

De Commissie zal haar inspanningen intensiveren om de rechtsstaat te waarborgen, de democratie te beschermen en een inclusieve samenleving te bevorderen, waarbij samenwerking met lidstaten en een jaarlijkse rapportage over de rechtsstaat centraal staan. Democratieën worden bedreigd door extremisme, desinformatie en hybride dreigingen, versterkt door digitalisering. Het Schild voor de Democratie (Democracy Shield) zal gericht zijn op het aanpakken van deze evoluerende bedreigingen. De Commissie zal de steun voor civiele samenleving versterken. Europa heeft vooruitgang geboekt in gendergelijkheid, maar er is nog werk aan de winkel. De Routekaart voor Vrouwenrechten 2025 zal de voortzetting van deze inzet vastleggen. Ze blijft inzetten op het bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijkheid, met nieuwe strategieën over LGBTIQ en anti-racisme.

6. Een wereldwijd Europa: Onze kracht en partnerschappen benutten

De Commissie wil haar strategische belangen zelfverzekerder nastreven, met focus op het verdedigen van open handel en het aanbieden van een EU-aanpak in de digitale wereld. De steun voor Oekraïne blijft de prioriteit, waarbij de Commissie werkt aan een stabiele toekomst voor Oekraïne binnen een grotere Unie. De EU speelt een actieve rol in de toekomst van het Midden-Oosten en Noord-Afrika, met inzet voor vrede en versterkte samenwerking met landen als Libanon, Jordanië en Egypte. Het

[illegible]

Pact voor de Middellandse Zee zal duurzame samenwerking bevorderen. De Commissie wil de strategische relaties met Azië, vooral India, verdiepen en stimuleren via het Global Gateway-programma met duurzame investeringen in partnerlanden.

7. Gezamenlijk resultaten boeken en de Unie voorbereiden op de toekomst

De EU heeft de afgelopen vijf jaar ambitieuze transformaties doorgeemaakt, met wetgeving voor de groene en digitale transitie en het versterken van onze veerkracht. De Commissie wil de uitvoering van deze maatregelen prioriteren en de Unie klaarmaken voor de toekomst, zowel financieel als institutioneel. De Commissie zal een nieuw Meerjarig Financieel Kader voorstellen, dat beter aansluit bij de EU-prioriteiten en flexibeler en efficiënter werkt. De EU bereidt zich voor op verdere uitbreiding en zal de lessen uit eerdere uitbreidingen gebruiken om de interne werking te verbeteren. De Commissie zal ook stappen zetten om de samenwerking met het Europees Parlement en de Raad te versterken, met nadruk op transparantie en verantwoording.

Naast de initiatieven uit het Commissiewerkprogramma, worden ook de initiatieven uit het **Competitiviteitskompas** opgevolgd. Het Competitiviteitskompas zal het kader vormen om het Europese concurrentievermogen te herstellen. Daarvoor schuift het Kompas 3 kernpijlers voor actie naar voor: het dichten van de innovatiekloof, een gezamenlijk actieplan voor decarbonisatie en concurrentievermogen, en het verminderen van excessieve afhankelijkheden en vergroten van veiligheid om de concurrentiekracht te vergroten. Er zijn heel wat parallellen tussen het Vlaamse regeerakkoord en de prioriteiten en bouwstenen van het Kompas, wat een goede basis biedt om initiatieven op Vlaams en Europees niveau maximaal te laten sporen.

B. EU-PRIORITEITEN VAN DE VLAAMSE REGERING VOOR 2025

De Vlaamse Regering wil een voortrekkersrol spelen op het Europese toneel door proactief in te spelen op het Europese beleid en door initiatieven te ondersteunen die Vlaanderen positioneren als een competitieve speler in een snel veranderende wereld. Om de competitiviteit, veiligheid en veerkracht van Vlaanderen te versterken wil de Vlaamse Regering ook de Europese hefboomen mee vorm geven en inzetten. Met het oog op deze doelstellingen worden onderstaande initiatieven in 2025 als prioritair voor Vlaanderen aangeduid. Deze prioritaire initiatieven sluiten aan bij de Vlaamse doelstellingen uit het Regeerakkoord en spelen in op actuele uitdagingen.

In 2025 worden volgende initiatieven als prioritair aangeduid:

Concurrentievermogen en decarbonisatie

1. Circulaire economie
2. Innovatiewet (Innovation Act)
3. Biotechwet (Biotech Act)
4. Clean Industrial Deal
5. Chemische industriepakket en herziening REACH
6. EU-havenstrategie
7. Strategie voor de interne markt
8. EU-klimaatwet
9. Unie van Vaardigheden (Union of Skills)
10. EU visie voor landbouw en voedsel

Veiligheid en weerbaarheid

11. Europese Waterweerbaarheidsstrategie (EU Water Resilience Strategy)
12. Toekomst van de Europese Defensie

Geopolitiek en handel

- ### 13. Open, duurzame en eerlijke handelsrelaties

Horizontale dossiers

////////////////////////////////////

14. Meerjarig Financieel Kader
15. Omnibussen betere regelgeving

Het aanduiden als prioritair houdt op zich geen inhoudelijke evaluatie in.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

C. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op de Vlaamse begroting.

Individuele initiatieven die worden voorgesteld door de Europese Commissie kunnen (na de EU-onderhandelingen en na inwerkingtreding) een impact hebben op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Deze impact zal dossier per dossier verder opgevolgd worden. Het doel van deze nota is echter om Vlaamse prioriteiten vast te leggen.

D. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

Individuele initiatieven die worden voorgesteld door de Europese Commissie kunnen (na de EU-onderhandelingen en na inwerkingtreding) een weerslag hebben op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten. Deze weerslag zal dossier per dossier verder opgevolgd worden. Het doel van deze nota is echter om prioriteiten vast te leggen.

E. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de lokale besturen.

Individuele initiatieven die worden voorgesteld door de Europese Commissie kunnen (na de EU-onderhandelingen en na inwerkingtreding) een weerslag hebben op de lokale besturen. Deze weerslag zal dossier per dossier verder opgevolgd worden. Het doel van deze nota is echter om prioriteiten vast te leggen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering:

1. noemt de volgende Europese initiatieven prioritair voor Vlaanderen in 2025:

Concurrentievermogen en decarbonisatie

1. Circulaire economie
2. Innovatiewet (Innovation Act)
3. Biotechwet (Biotech Act)
4. Clean Industrial Deal
5. Chemische industriepakket en herziening REACH
6. EU-havenstrategie
7. Strategie voor de interne markt
8. EU-klimaatwet

////////////////////////////////////

- ## 10. EU visie voor landbouw en voedsel

11. Europese Waterweerbaarheidsstrategie (EU Water Resilience Strategy)

- ## 12. Toekomst van de Europese Defensie

13. Open, duurzame en eerlijke handelsrelaties

14. Meerjarig Financieel Kader

15. Omnibussen betere regelgeving

2. vraagt van haar diensten in het bijzonder een (pro)actieve opvolging van deze prioritaire dossiers.
3. Vraagt aan de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU om concrete voorstellen van de Commissie met betrekking tot deze prioriteiten mee te delen aan de minister-president en de bevoegde ministers.
4. Gelast de gevatte ministers om voor de genoemde dossiers een gecoördineerd Vlaams standpunt voor te bereiden en aan de Vlaamse Regering voor te leggen, zoals beschreven in het Vlaams Regeerakkoord: "De Vlaamse Regering zal voor de belangrijkste EU-dossiers politiek gedragen standpuntnota's uitwerken die onderhandelaars en administraties voldoende houvast bieden om hun taken in te vullen en hen helpen om het standpunt tijdig en actief kenbaar te maken binnen België en de rest van de EU."
5. gelast de gevatte ministers om desgevallend het advies in te winnen van lokale besturen en belanghebbenden uit het middenveld.
6. gelast de minister-president om deze beslissing mee te delen aan de Voorzitter van het Vlaams Parlement.

Matthias DIEPENDAELE